

Protocol Japanse duizendknoop: Projecten

1 Waarom dit protocol

De Japanse duizendknoop (JDK) is een exoot: een plant die van oorsprong niet in Nederland voorkomt. Hij verdringt andere planten en kan schade veroorzaken aan kabels en leidingen, schakelkasten, wegen, funderingen, grondlichamen en constructies.

Het kan voorkomen dat projecten worden aangevraagd waarin werkzaamheden moeten gebeuren in JDK besmet gebied. Daarom is het belangrijk om te weten wat wel en niet mag in een besmet gebied, om zo verspreiding van deze soort te voorkomen. De huidige beheerstrategie van de Deventer is gericht op verspreidingspreventie en het verkleinen van het areaal JDK.

Het is dus belangrijk dat er tijdens een startoverleg aandacht wordt besteed aan de herkenning van de JDK. Als de JDK aanwezig is moet iedereen bekend zijn met dit protocol.

Dit protocol zal inzicht geven in de volgende aspecten:

- Het herkennen van de JDK
- Het voorkomen van verspreiding
- Het werken in besmet gebied
- Communicatie over JDK

2 Algemene herkenning van JDK

Met behulp van fotomateriaal en beschrijvende kenmerken zal de herkenning van de JDK in dit hoofdstuk in beeld gebracht worden.

De Japanse duizendknoop is in staat om snel te groeien en overwintert in de grond. Deze kenmerken zijn daarom van toepassing tijdens het groeiseizoen van de JDK (april t/m november). In de winterperiode zijn alleen de wortels te herkennen.

De Japanse duizendknoop is te herkennen aan:

- Frisgroenblad, maar jonge scheuten hebben rood blad.
- In het voorjaar hebben de groene bladeren rode nerven.
- De bladeren zitten in een "zig zag patroon" op de stengel.
- De plant bloeit met trosjes van kleine witten bloemen tussen augustus/november
- De stengels zijn hol en lijken op bamboe
- De stengels zijn vaak rood gevlekt.
- De plant bestaat uit een (grote) bos stengels, die uit de grond komt.
- De nieuwe wortelscheuten zijn wit van kleur.
- De oude wortelscheuten zijn van binnen in oranje van kleur.
- Jonge scheuten lijken op groene asperges.

3 Voorkom verspreiding

De JDK is enorm groeiachtig en kan vanuit alle levende plantendelen snel uitgroeien tot een nieuwe plant. Zo heeft de JDK knopen die instaat zijn om uit te groeien tot een nieuwe plant, maar ook zijn worteldelen instaat om dit te doen, zowel de dikke wortelstokken in de grond, waaruit de plant groeit, maar ook de wortelpuntjes groeien uit tot een nieuwe planten. Daarom is het zorgvuldig te werk gaan en het niet meenemen van stukken JDK van enorm belang in zowel de beheersing als de bestrijding.

3.1 Opstellen risico-inventarisatie:

Om te voorkomen dat de JDK zich vegetatief vermeerderd moet er voor start van de werkzaamheden, door de uitvoerende partij, een door de gemeente goedgekeurd werk protocol worden opgesteld. Dit protocol dient gehandhaafd te worden. Een onderdeel van dit protocol is een risico-inventarisatie. Hier moeten de volgende aspecten in staan:

- Wat is de omvang, leeftijd en mits mogelijk, de groeisnelheid van de haard.
- Wat is de impact van de JDK op deze specifieke locatie. (Ecologie, verkeersveiligheid etc).
- Wat is het risico van de verspreiding in het gebied? (Denk hierbij aan drukke wegen (verwaaing), watergangen of materiaal dat gebruikt gaat worden)
- Aanwezigheid van infrastructuur en obstakels
- Wat is de aard en de omvang van de projectontwikkeling?

3. 2 Eisen werkplan

De volgende zaken moeten in het werkprotocol worden meegenomen:

- Markeer de JDK-haard, 3 meter vanaf de laatste zichtbare plantendelen.
- Zorg dat de plant- of wortelresten het besmette werkgebied alleen volgens het protocol verlaten!
- Maak al het gebruikte materieel schoon (graafmiddelen, traptreden, schoenzolen, banden, etc.) bv met een stoffer of bezem. Dit moet gebeuren in het gecontamineerde gebied, anders mogen deze spullen het gebied niet verlaten, de spullen moeten verplicht JDK vrij zijn.
- Houd het besmette werkgebied zo klein mogelijk.
- Voer géén besmette of verdachte grond zonder gemeentelijke akkoord af.
- Verspreid grond niet over het naastgelegen terrein.
- Meng besmette of verdachte grondpartijen niet.
- Verzamel besmette grond en op de locatie. Deze moeten afgedekt worden om verwaaiing van plantendelen te voorkomen en op een verharde ondergrond gelegd worden, contact met de ondergrond moet voorkomen worden.
- Als de besmette grond vervoerd moet worden dient dit in gesloten containers te gebeuren
- Als er nieuwe grond wordt aangevoerd moet er gewaarborgd worden dat deze grond niet gecontamineerd is.
- Als de JDK verwijderd moet worden dient dit zorgvuldig te gebeuren. Alle planten- en wortelresten dienen bij het grofvuil aangeboden te worden. De resten dienen in afdekbare containers gestopt te worden, zoals afgedekte big bags afgedekt met zeil of sluitbare big bags. Dit voor komt verwaaiing van plantaardig materiaal.
- Op de transport- en stortbonnen dient altijd expliciet te worden vermeld dat het om JDK gecontamineerde grond gaat.
- De locatie dient afgezet te worden met dwanghekken zodat passanten niet het JDK besmet gebied kunnen betreden.
- Bij oplevering van het project en overdracht van het groen is het gebied vrij van JDK.
- Na projectoverdracht geldt een garantietermijn van drie jaar op de afwezigheid van JDK Samen met een jaarlijkse controleren van het gebied op JDK.
- Apparatuur zoals (kleine) graafmachines dienen zo veel mogelijk op verharding te rijden (asfalt of beton). Is de verharding niet aanwezig dient er met rijplaten gewerkt te worden.
- Bij tijdelijke uitnamen van grond voor beheerwerkzaamheden, zoals verleggen, controleren, uitnamen of aanleggen van kabels en leidingen is het protocol voor grondroerders van toepassing.

4 Voorbereiding en uitvoering projecten

Alle projecten en archeologische projecten dienen met behulp van de volgende link te controleren of de JDK in het gebied aanwezig is:

<https://deventer.maps.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=ede730c3abba4ff38a206f49d5d21d0f>

De locatie dient altijd visueel geïnspecteerd te worden op de aanwezigheid van JDK. De website biedt een overzicht ter verwachting of JDK aanwezig is in het gebied. Een fysieke inspectie kan gebeuren tijdens een Flora en Fauna check, door een medewerker van het groenbedrijf of een andere partij, mits dit is overlegd met de wijkbeheerder van de gemeente.

- Als JDK aanwezig is dient er een risico-inventarisatie opgesteld te worden zoals in 3.1.
- Hierna dient er een werkplan opgesteld worden. In 3.2 staan een aantal eisen die hierin besproken moeten worden. Het werkprotocol is ten alle tijden leidend en dient goedgekeurd te worden door de gemeente. (UAV, hoofdstuk 9, paragraaf/lid 26) Ook moeten de volgende aspecten benoemd zijn in het werkprotocol:
  - Hoe wordt de JDK bestreden in het project gebied.
  - Hoe ga je om met grondwerkzaamheden en grondtransport tijdens het gehele proces.
  - Hoe ga je om met het beheersen en monitoren van de JDK (dit ivm drie jaar JDK vrij).
- Als de JDK niet aanwezig is dient er bewezen te worden dat er een fysieke inspectie is geweest in het gebied en de JDK niet aanwezig is in het gebied + 3 meter.

5 Communicatie JDK naar derden

Bij vragen van omwonende/geïnteresseerden over de JDK kunnen de volgende antwoorden gegeven worden:

De gemeente houdt bij waar de plant groeit. Dit punt is inmiddels al bekend en hier houdt de gemeente rekening mee. Het is fijn als u meehelpt.

De website van de gemeente biedt handige tools om haarden van de JDK te melden.

Bij het maaien van bermen wordt de plant bewust overgeslagen om verspreiding van de plant te voorkomen.

Het is geruststellend dat de plant geen direct schade kan aanrichten aan de volksgezondheid. De plant brengt geen gezondheid risico's met zich mee.

De plant wordt bij verkeeronveilige situaties op kniehoogte afgeknipt en afgevoerd. Hierdoor belemmert de plant geen zicht en put de plant zichzelf uit.

Bewoners mogen ook zelf de planten verwijderen. In afstemming met de wijkbeheerder, zowel op privaat als openbaar terrein. Als u dit wilt doen is het raadzaam om het adviesblad JDK erbij te pakken. Hieraan staat vermeld hoe de JDK het best verwijderd kan worden met de minst risico van verspreiding.

Heeft u toevallig al gekeken op <https://www.deventer.nl/duizendknoop>? Hierop staat vermeld wat u kunt doen, maar ook hoe u dit kunt doen.

6 Communicatie JDK van gemeente

De gemeente probeert de JDK zo goed mogelijk te beheersen U kunt als lezer van dit protocol helpen door haarden JDK die u heeft waargenomen in het veld te melden via: [Waarneming Japanse Duizendknoop in Deventer \(arcgis.com\)](#). Hier kunt u aangeven waar u de haard heeft gezien, of de plant op openbaar en privaat terrein groeit en hoeveel m² de haard betreft.

Verder kunt u zich meer verdiepen door te lezen op de gemeente website [Japanse duizendknoop | Gemeente Deventer](#)

De gemeente probeert het de verspreiding en van de JDK zo veel mogelijk te beperken door de plant met rust te laten, aangezien de plant zichzelf makkelijk via plantendelen verspreid. Alle aannemers die werkzaam zijn in de openbare ruimte zijn op de hoogte van de risico's van de JDK en houden hier rekening mee tijdens hun werkzaamheden.

Op plekken waar de plant voor gevaarlijke situaties zorgt, zoals op plekken waar het zicht belemmerd, wordt de plant op kniehoogte afgeknipt (ca 30 cm). De plantenresten die vrijkomen vanuit dit beheer worden zorgvuldig en afgedekt verwerkt door HGD (het groenbedrijf).

De plant wordt in de winter (als de plant dood is) wel gemaaid. Dit is voor het esthetisch oogpunt en gebeurt enkel na vorst. De plant is dan namelijk afgestorven en kan zich niet meer vermeerderen vanuit de bovengrondse delen.

De gemeente probeert zo proactief mogelijk de nieuw aangemelde haarden in te tekening en kleine haarden (<1m²), te verwijderen.